

รายวิชา เทคโนโลยี

รหัสวิชา ว21103

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เรื่อง การเขียนอัลกอริทึมเพื่อแก้ปัญหา 1

ผู้สอน ครูเจนจิรา โคตรวงศ์

การเขียนอัลกอริทึมเพื่อแก้ปัญหา 1

TECHNOLOGY

ทบทวน เรื่อง อัลกอริทึม

รหัสจำลอง (Pseudo code)

การเขียนรหัสจำลองเป็นการใช้คำบรรยายอธิบายขั้นตอนอย่างชัดเจนในการแก้ปัญหาหรือการทำงานของโปรแกรมซึ่งรูปแบบการเขียนจะขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความถนัดของผู้เขียนโดยอาจเขียนเป็นภาษาพูดทำให้

เขียนง่ายไม่ต้องกังวลรูปแบบ

ตัวอย่าง รหัสลำดับการเตรียมตัวไปโรงเรียน

เริ่มต้น

- 1.ตื่นนอน
- 2.อาบน้ำ
- 3.แต่งตัว
- 4.กินข้าว
- 5.ขึ้นรถรับส่ง
- 6.ถึงโรงเรียน

จบ

(อ้างอิงตัวอย่างที่ 2.1 :: หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) บทที่ 2 การแก้ปัญหา หน้าที่ 28)

ตารางสัญลักษณ์พื้นฐานในการเขียนอัลกอริทึม

สัญลักษณ์	ชื่อเรียก	ความหมาย
	เริ่มต้นและจบ	จุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของผังงาน
	การนำเข้าข้อมูล	จุดที่จะนำข้อมูลเข้าจากภายนอก หรือ ออกสู่ภายนอก โดยไม่ระบุชนิดของอุปกรณ์

สัญลักษณ์	ชื่อเรียก	ความหมาย
	การปฏิบัติงาน	จุดที่มีการปฏิบัติงาน อย่างใดอย่างหนึ่ง
	การตัดสินใจ	จุดที่จะต้องเลือกปฏิบัติ อย่างใดอย่างหนึ่ง
	ทิศทาง	ทิศทางขั้นตอนการทำงานซึ่งจะต้อง ปฏิบัติต่อเนื่องกันตามหัวลูกศรชี้

การเขียนอัลกอริทึมเพื่อแก้ปัญหา 1

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายขั้นตอนการแก้ปัญหาได้
2. วางแผนและแก้ปัญหาโดยใช้รหัสจำลองหรือผังงานได้

กระบวนการในการแก้ปัญหา

ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์และกำหนดรายละเอียดของปัญหา
2. การเลือกเครื่องมือและออกแบบขั้นตอนวิธี
3. การดำเนินการแก้ปัญหา
4. การตรวจสอบและปรับปรุง

1. การวิเคราะห์และกำหนดรายละเอียดของปัญหา

คือ การทำความเข้าใจกับปัญหาเพื่อแยกให้ออกว่า ข้อมูลที่กำหนดมาในปัญหาหรือเงื่อนไขของปัญหา คืออะไร และสิ่งที่ต้องการคืออะไร อีกทั้งวิธีการที่ใช้ ประมวลผล ในการวิเคราะห์ปัญหาใด

1. การวิเคราะห์และกำหนดรายละเอียดของปัญหา

องค์ประกอบในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. การระบุข้อมูลเข้า ได้แก่

การพิจารณาข้อมูลและเงื่อนไขที่กำหนดมาในปัญหา

2. การระบุข้อมูลออก ได้แก่

การพิจารณาเป้าหมายหรือสิ่งที่ต้องการคำตอบ

1. การวิเคราะห์และกำหนดรายละเอียดของปัญหา

องค์ประกอบในการวิเคราะห์ ดังนี้

3. การกำหนดวิธีประมวลผล ได้แก่

การพิจารณาขั้นตอนวิธีหาคำตอบหรือข้อมูลออก

2. การวางแผนการแก้ปัญหา

อาจนำวิธีที่เคยแก้ปัญหา หรือค้นหาวิธีการอื่นแล้วนำมาประยุกต์เข้ากับปัญหาที่กำลังจะแก้ไข เครื่องมือที่ใช้ในการวางแผนแก้ปัญหา สำหรับการพัฒนาโปรแกรม อาจเลือกใช้ รหัสจำลองหรือผังงาน โดยวิธีแก้ปัญหาที่เรียกว่า ขั้นตอนวิธีหรืออัลกอริทึม (Algorithm)

3. การดำเนินการแก้ปัญหา

เป็นขั้นตอนที่ต้องลงมือแก้ปัญหาโดยใช้เครื่องมือ
ที่ได้เลือกไว้ เช่น การใช้โปรแกรมสำเร็จหรือใช้
ภาษาคอมพิวเตอร์เขียนโปรแกรมแก้ปัญหา

4. การตรวจสอบและปรับปรุง

ผู้แก้ปัญหาต้องตรวจสอบว่าขั้นตอนวิธีที่สร้างขึ้น สอดคล้องกับรายละเอียดของปัญหา ซึ่งได้แก่ ข้อมูลเข้า และข้อมูลออก เพื่อให้มั่นใจว่าสามารถรองรับข้อมูลเข้าได้ ในทุกกรณีอย่างถูกต้องและสมบูรณ์ ในขณะที่เดียวกันก็ต้อง ปรับปรุงวิธีการเพื่อให้การแก้ปัญหานี้ได้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุด

ตัวอย่างที่ 1 การหาค่ามากที่สุดของจำนวนสามจำนวนที่กำหนดให้

การแก้ปัญหาที่มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์และกำหนดรายละเอียดของปัญหา

ข้อมูลเข้า จำนวน 3 จำนวน ได้แก่ A, B และ C

ข้อมูลออกหรือสิ่งที่ต้องการ ตัวเลขที่มีค่ามากที่สุดของเลขสามจำนวน

ตัวอย่างที่ 1 การหาค่ามากที่สุดของจำนวนสามจำนวนที่กำหนดให้

การแก้ปัญหาที่มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์และกำหนดรายละเอียดของปัญหา

วิธีการประมวลผล

ดำเนินการหาตัวเลขที่มากที่สุดด้วยตนเองโดยกำหนดชุด

ตัวเลขสามจำนวนเช่น 8,7 และ12

ตัวอย่างที่ 1 การหาค่ามากที่สุดของจำนวนสามจำนวนที่กำหนดให้

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนการแก้ปัญหา

2.1 เปรียบเทียบ A และ B เพื่อหาค่ามากกว่าระหว่างสองจำนวน

2.2 นำค่าที่ได้มาเปรียบเทียบกับ C เพื่อหาค่าที่มากกว่า

2.3 หาค่าที่มากที่สุด คือผลลัพธ์ที่ได้จากขั้นตอนที่ 2.2

ตัวอย่างที่ 1 การหาค่ามากที่สุดของจำนวนสามจำนวนที่กำหนดให้

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการแก้ปัญหา

ดำเนินการหาตัวเลขที่มากที่สุดด้วยตนเองโดยกำหนดชุดตัวเลขสามจำนวนเช่น 8,7 และ 12 ในกรณีนี้ตัวเลขที่มีค่ามากที่สุดคือ 12 ตามลำดับ

ตัวอย่างที่ 1 การหาค่ามากที่สุดของจำนวนสามจำนวนที่กำหนดให้

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการแก้ปัญหา

3.1 เปรียบเทียบเพื่อหาค่าที่มากกว่าระหว่าง

8 และ 7 พบว่า 8 เป็นค่าที่มากกว่า

3.2 เปรียบเทียบเพื่อหาค่ามากกว่าระหว่าง

8 และ 12 พบว่า 12 เป็นค่าที่มากกว่า

3.3 ค่าที่มากที่สุดของ 8, 7 และ 12 คือ 12

ตัวอย่างที่ 1 การหาค่ามากที่สุดของจำนวนสามจำนวนที่กำหนดให้

ขั้นตอนที่ 4 การตรวจสอบและปรับปรุง

เมื่อพิจารณาคำตอบที่ได้คือ 12 กับค่าที่เหลือซึ่งได้แก่ 8 และ 7 พบว่า 12 มีค่ามากกว่าค่าที่เหลือทั้งคู่ คำตอบนี้จึงเป็นคำตอบที่ถูกต้องตามข้อกำหนดหรือสิ่งที่ต้องการ

ใบความรู้ที่ 3.1 เรื่อง การแก้ปัญหา

ใบงานที่ 3.1 เรื่อง การแก้ปัญหา

(สามารถดาวน์โหลดใบความรู้และใบงาน ได้ที่ www.dltv.ac.th รายวิชาเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1)

ใบงานที่ 3.1 เรื่อง การแก้ปัญหา

ตอนที่ 1 : จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. กระบวนการในการแก้ปัญหาประกอบด้วยกี่ขั้นตอน ได้แก่

ตอบ

ใบงานที่ 3.1 เรื่อง การแก้ปัญหา

ตอนที่ 1 : จงตอบคำถามต่อไปนี้

2. การระบุข้อมูลเข้า ข้อมูลออก วิธีประมวลผล
อยู่ในกระบวนการในการแก้ปัญหาขั้นตอนใด

ตอบ

TECHNOLOGY

ใบงานที่ 3.1 เรื่อง การแก้ปัญหา

ตอนที่ 1 : จงตอบคำถามต่อไปนี้

3. การเลือกใช้รหัสจำลองหรือผังงาน โดยวิธีแก้ปัญหาที่เรียกว่า ขั้นตอนวิธีหรืออัลกอริทึม (Algorithm) อยู่ในกระบวนการในการแก้ปัญหาขั้นตอนใด

ตอบ

ใบงานที่ 3.1 เรื่อง การแก้ปัญหา

ตอนที่ 1 : จงตอบคำถามต่อไปนี้

4. การใช้โปรแกรมสำเร็จหรือใช้ภาษาคอมพิวเตอร์เขียนโปรแกรม
แก้ปัญหา อยู่ในกระบวนการในการแก้ปัญหาขั้นตอนใด

ตอบ

TECHNOLOGY

ใบงานที่ 3.1 เรื่อง การแก้ปัญหา

ตอนที่ 1 : จงตอบคำถามต่อไปนี้

5. ตรวจสอบให้แน่ใจว่าวิธีการนี้ให้ผลลัพธ์ที่ถูกต้อง อยู่ในกระบวนการในการแก้ปัญหาขั้นตอนใด

ตอบ

สรุป กระบวนการในการแก้ปัญหา

ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์และกำหนดรายละเอียดของปัญหา
2. การเลือกเครื่องมือและออกแบบขั้นตอนวิธี
3. การดำเนินการแก้ปัญหา
4. การตรวจสอบและปรับปรุง

พบกันชั่วโมงต่อไป

เรื่อง การเขียนอัลกอริทึมเพื่อแก้ปัญหา 2

TECHNOLOGY